

Nr. 65. Landskabet i Aarsnaab i 1870. 29de Møde. Ordentlig Samling, 1870.

1025 2den Beh. af Loof om Besættelsen af Præstemb. i Folkkirken. 1026

ifølge § 5 er lovhjemlet Afgang til at udtale sig, førend der beskikkes dem en Præst, saaledes at de med alle de gode Grunde, som de kunne raade over, ville kunne lægge Ministeren paa Hjerte — selv om de ikke kunne blive enige — at tage en Mand, som de troe kunne varetage deres Tarn. Og for det Andet faae de jo tillige Ret til at erklære sig imod de Mænd, som de ikke troe at kunne være tjente med. Dette er en Ret, som de ikke hidtil have haft, og de ville ved Hjælp af den kunne undgaae at faae saadanne Mænd, som de af mig nys betegnede. Endelig indrømmes der dem saa den Præmie, at de, naar Fleertallet og Mindretallet ikke staae hinanden mere fjernt, end at de kunne komme overeens om en Mand, der ikke staaer skarpt til nogen af Siderne, da skulle de faae ham. Jeg mener, at, efterat Besættelsesretten med Hensyn til geistlige Embeder nu i over 20 Aar udelukkende har tilhørt Regjeringen, er dette et behydeligt Fremskridt. Viser det sig saa imidlertid om en 5, 6 eller 10 Aar, at den foreslaaede Bestemmelse virkelig er saa upraktisk, som de Herrer nu troe, saa kunne de jo til den Tid komme med et Forslag til Forandring deri, og vi ville da gjerne gaae ind derpaa (Modsigelse fra Hægle). Ja, det ærede Medlem bagved mig yttre sig tvivlende om mitu Willighed dertil, men jeg vil dog gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at jeg i denne Sag nu staaer paa det selvsamme Standpunkt, hvorpaa jeg stod, dengang jeg for et Par Aar siden efter bedste Gyne stred for Balmenighedsloven; thi da stred jeg ogsaa for Mindretallets Ret.

Endnu skal jeg kun, da jeg troer, at den ærede Minister ikke særlig har omtalt det Forslag til § 6, som er stillet af det ærede Aede Medlem for 2den Kreds (Hægle), kortelig berøre det. Dette Forslag gaaer jo ud paa, at Bestemmelsen i § 6 om, at det overlades Regjeringen hver anden Gang at besætte de ledige Embeder i de Menigheder, hvor der er

to eller flere Embeder, skal gaae ud. Det ærede Medlem bemærkede med Hensyn hertil, at det ofte var af Bigtighed for en Menighed at kunne kalde ogsaa den anden Gang, idet den navnlig kunde have taget feil første Gang. Dette skal jeg nu gjerne indrømme, men saa vilde det jo dog være endnu bekvemmere, om Menigheden fik Ret til at jage den bort, som de havde kaldet den første Gang, og at tage en Anden i Stedet. Det ærede Medlem vil imidlertid kunne sige sig selv, at noget Saadant ikke gaaer an, saalænge der er en ordnet Folkkirke, og saalænge Embedsmændene i denne have de samme Rettigheder som andre Embedsmænd. Jeg kan ikke finde Andet, end at det er en billig og rimelig Bestemmelse, at de, hvem det ikke lykkes at komme i Betragtning hos Menighederne, uagtet de derfor meget godt kunne være i Besiddelse af alle de fornødne Gyner til at gjøre Fyldest som Præster, dog skulle have nogen — ingenlunde nogen rigelig — Afgang til at komme i Betragtning til et Embede. Der er jo her kun Tale om Embeder, som tildeels høre til de allermindste i Kirken, thi det gjælder om de residerende Capellanier og Capellanierne pro loco paa Landet.

Da Tiden allerede er saa langt fremrykket, skal jeg ikke opholde den ærede Forsamling længere, men skal kun paany anbefale Mindretallets Forslag til § 5. — Naar jeg igaar yttrede, at jeg for mit personlige Bedkommende syntes om det Forslag, som er stillet til § 5 af det ærede 12te kongevalgte Medlem (Carlsen), da maa jeg dog endnu bemærke, at jeg saavel igaar som idag egentlig opfattede dette Forslag mere som kun havende en moralsk Betydning og som gjørende de Herrer opmærksomme paa, at Fleertallets Forslag under Nr. 10 ikke vilde kunne vedtages, uden at man tillige maatte anvise Mindretallet i Menigheden en Maade, hvorpaa det kunde undgaae Undertrykkelse. Jeg skal efter de Yttringer, som senere ere faldne, ikke holde